

Posudek vedoucího diplomové práce

Název: Vitráž

Student: BcA. Klára Vinklárková

Vedoucí diplomové práce: MgA. Jan Jaroš

Někdy cesta může být cíl? To je shrnutí průběhu diplomové práce Kláry Vinklárkové.

Zda je ta cesta k cíli dokončená a cíl je opravdu ten cíl, který studentka zamýšlela, se pro tentokrát odpověď skrytá v „nekonečnu“. To, co vidíte vznikalo v podstatě na poslední chvíli a designéry finální podoby byly nouze, čas a... Klára! Než ale začalo finální měsíční inferno, které vyústilo v předkládaný návrh, uplynuly bezmála 2 semestry + letní prázdniny během kterých nevzniklo nic a pokud ano, tak to asi opět zmizelo v nekonečnu, neb nic nebylo dost dobré, aby to nemohlo být lepší. Možná byla pro změnu překážkou pracnost. Už ani nevím. Každopádně v tu dobu bylo cítit, že Klára má svou vyčerpateľnou energii namířenou jiným směrem a na tuto práci pro školu času, ani energie nezbývalo.

Škoda!

Co vím ale bezpečně je jistá nestrukturalnost a nekonzistence studentčiných výkonů spolu se stimulovanou myslí na tento úkol.

. Na začátku jakékoli práce vštěpujeme studentům pravidla že design je především služba, kterou děláme pro konkrétního klienta, za konkrétním účelem, případně na konkrétní místo, za využití daných technologií, ale vždy s poukazem na cílovou skupinu. Každý, kdo tento způsob práce neakceptuje, buď dělá volné umění, nebo nedělá design. Očekávaným výsledkem každé práce by pak mělo být pochopení zadání a jeho výsledek jako adekvátní reakce na zadání.

To že Klára ví, jak tento postup probíhá, dokazují její předešlé realizace. To proč to tak nefungovalo a neprobíhalo v rámci dvou semestrů na diplomové práci, může mít hodně faktorů více, či méně objektivních. Největším úskalím z dnešního pohledu byla otevřenost vlastního vybraného zadání, které neznala a nikdy před tím ani náznakem nezpracovávala. Dalším pak její nestálost ve vytyčování cílů, které se měnily jak korouhvička na věži.

Co tady mohu a mám posuzovat je průběh a výsledek diplomového projektu. K průběhu jsem se již vyjádřil, teď k finálnímu řešení.

Výsledný předmět spíše než vitráž, připomíná čistě formálně skleněný patchwork, kdy místo textilních zbytků je použito odpadu ze starých či nových skleněných vitráží. Jistě to dává velký prostor kreativitě. Je to ale úplně stejné, jako když děti na prvním stupni přinesou na podzim nasbírané listy, ze kterého pak vyskládají barevné obrazce, které přilepí na papír. Je to umění, nebo je to snad dokonce Land Art? Nepopírám, že to může vypadat dobře, ale tvořivost bych s uměním vždy nespojoval.

Když se podívám na finální objekt, tak bych měl vlastně Kláru pochválit, že z toho předcházejícího nic, dokázala během 3 týdnů práce na modelu (2 +1 navíc) udělat velký kus práce. Kdyby tento výsledek byl prezentací etablované umělkyně a zapadal do nějakého kontextu dalších podobě desítek podobně ztvárněných děl, dával by smysl a měl svou hodnotu. Já se ale na to dívám pohledem člověka, který chce vidět precizní projekt na kterém se pracovalo 10 měsíců, který má v tomto případě své místo

určení, pro který byl cílně navržen. (vitráž větších rozměrů je přeci obvykle součástí architektury, pokud ji není použito jinak, komorněji - lampy, světelné objekty, dveře etc.) Tohle není univerzální lampa, kterou si pověsím kamkoli. Je to přeci jen objekt vyžadující odstup a dokonalé nasvícení.

Možná právě proto co vzniklo mi přijde, že by taková věc měla být nazývána spíše maketou a pokud by se měla objevit v nějaké adekvátní prostoře, tak by měla být větší – velkorysejší, popracovanější a domyšlenější, aby více než jen symbol nekonečna - ležatou osmičku představovala jeho podstatu - nekonečno! Měla by jednoznačně komunikovat s prostorem. Toho by pak mělo být docíleno jedinečnou symbiózou skla ve spojení se světlem -tedy transparentního materiálu, prostoru a světla, které nám jak materiál, tak prostor dále formují a formulují.

V tuto chvíli vznikla opravdu jen prostorová skica, která využívá dostupných prostředků a slouží spíše než pro definici, jako náznak toho, jak by to mohlo fungovat /nefungovat. Právě práce se světlem i u tohoto projektu přijde nedostatečně dopracovaná, neb se domnívám že by stejně jako u okenních vitráží mělo světlo procházet dovnitř a ven. Ať v konceptu přirozené, či umělé. Mělo by prostě vytvářet další dimenzi.

To je důležité si říci, kde tyto všechny kontexty jsou, když bylo na tuto práci tolik, tolik a tolik času. Mi ty odpovědi nemáme, protože to co je zde předvedeno je v podstatě jen dílčí studijní model, na kterém byly některé fáze zpracování a detaily zajímavé (např. čistá linie 8 z tahokovu).

I nyní jsou na ní z mého pohledu hezké detaily v podobě drátkování skleněných plíšků, které mi přijde půvabné, jako když hanačky zašivaly do svých slavnostních čepců barevná sklíčka, zrcátka a slídy, která se pak na pestrých slavnostních hučkách na denním světle třpytily a hrály všemi barvami.

Asi se pouštím na tenký led formulací typu líbí/nelíbí, ale nevnímám pojetí nekonečna v tomto ztvárnění jako adekvátní. Nemyslím si, že stačí použít symbol a nadrátkovat na něj pár sklíček a říct to je metafora nekonečna a tohle je vitráž. Mám spíše pocit že to celé je strašně konečné a hlavně nedozrálé.

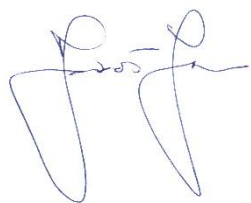
Kláru jsem po dlouhém váhání a vnějších podnětech, které se v průběhu schvalování odehrály k obhajobě připustil. Bylo to po mnoha dlouhých diskusích s kolegou, kdy jsme se střídali v názorech, zda ano, či ne. Podotýkám, že poradní komise, která byla složena z části pedagogů a přišla posoudit tuto práci se vyjádřila proti připuštění. Hlavním důvodem vedle polemiky, zda se jedná o vitráž či nikoli, bylo formální nesplnění časového limitu o několik dní a tím pádem nedokončení diplomové práce v řádném termínu.

Nicméně je potřeba na tomto místě zmínit, že mě k rozhodnutí připustit k obhajobě vedly spíše lidské důvody, které jsou v příkrém kontrastu proti tomu, co nám Klára ve škole předváděla. Trápí mě, že tím legitimizuji to, že takový způsob práce na této škole a tomto oboru je uznatelný a tím znehodnocuji úroveň práce těch, kteří tomu věnovali, co měli a díky nevyzrálosti Klářiny osobnosti si to ona sama ani neuvědomuje. Přeci proč by to dělala jinak, když to takto dělat může... Bez pokory, bez sebereflexe. Nebo je to jinak?

Písemná práce je zpracovaná na dobré úrovni. Především pak v oblasti historie vitráží. Rešerše obsahuje několik stěžejních prací v oboru. Velká část práce je zasvěcena popisu výroby, kterou Klára z velké části vytvořila sama. V závěru práce mě bavilo hledání filozofické cesty k poznání nekonečna a jeho vnímání.

Práci připouštím k obhajobě a s ohledem na výše zmíněné hodnotím písmene **E**.

MgA. Jan Jaroš

A handwritten signature in blue ink, consisting of two stylized, elongated vertical strokes with loops at the top and a horizontal line connecting them near the top.